

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 13 maart 1997 door de Minister van Sociale Zaken verzocht haar van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 maart 1983 tot instelling van een regeling van sociale voordelen voor sommige geneesheren", heeft op 20 november 1997 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales, le 13 mars 1997, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 31 mars 1983 instituant un régime d'avantages sociaux pour certains médecins", a donné le 20 novembre 1997 l'avis suivant :

STREKKING VAN HET ONTWERP

De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt aan te brengen in het koninklijk besluit van 31 maart 1983 tot instelling van een regeling van sociale voordelen voor sommige geneesheren, zijn van tweeërlei aard.

In de eerste plaats wordt een einde gemaakt aan het vereiste volgens welk de geneesheren in het kader van het sociaal statuut een persoonlijke bijdrage tot vestiging van een rente of een pensioen in geval van invaliditeit, rust of overlijden dienen te betalen, opdat zij in aanmerking zouden kunnen komen voor de tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging in de premies of bijdragen tot vestiging van die rente of dat pensioen. Het grootste deel van de wijzigingen welke zijn vervat in het ontwerp hebben betrekking op die afschaffing van het vereiste van de persoonlijke bijdrage van de geneesheren.

Voorts wordt bepaald dat, indien de geneesheren de tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging in de voornoemde premies of bijdragen aanwenden voor het sluiten van een overeenkomst voor rust- of overlijdensverzekering, krachtens welke die overeenkomst kan worden afgekocht of een voorschot kan worden verkregen, die rechten geen betrekking hebben op het aan de hand van die tegemoetkoming gekapitaliseerd bedrag. Tevens wordt bepaald dat dit bedrag evenmin tot waarborg zal mogen strekken (ontworpen artikel 2, § 1, a), tweede en derde volzin).

.../...

RECHTSGROND

1. De Koning kan, wat de afschaffing van het vereiste van de persoonlijke bijdrage betreft, geacht worden een voldoende rechtsgrond te putten uit artikel 54, § 1, eerste lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, welke bepaling Hem de bevoegdheid verleent om een regeling van sociale voordelen in te voeren voor onder meer de geneesheren "die geacht worden tot de termen van de in artikel 50, § 1, van dezelfde wet bedoelde akkoorden toegetreden te zijn".

2.1. De Koning put uit artikel 54, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet, evenwel niet de bevoegdheid om de geneesheren het recht te ontnemen om de verzekeringsovereenkomst af te kopen of een voorschot te verkrijgen, te meer daar het hier gaat om rechten welke aan de verzekeringnemer worden gewaarborgd door respectievelijk de artikelen 114 en 116 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst (1).

2.2. Het ontwerp kan evenmin worden geacht een voldoende rechtsgrond te vinden in artikel 54, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet, in zoverre het bepaalt dat het op basis

(1) De betrokken bepalingen van de wet van 25 juni 1992 delegeren weliswaar bepaalde bevoegdheden aan de Koning, doch die delegatie kan bezwaarlijk zo worden begrepen dat de Koning erdoor afbreuk zou kunnen doen aan de door de wetgever zelf gewaarborgde rechten van afkoop en voorschot.

van de bijdrage van de verzekering voor geneeskundige verzorging gekapitaliseerd bedrag niet als waarborg mag dienen. Er valt trouwens niet in te zien hoe een bepaling van die aard moet worden begrepen in het licht van artikel 117 van de voornoemde wet van 25 juni 1992, waaruit lijkt te volgen dat, wil het gekapitaliseerd bedrag tot waarborg kunnen strekken, zulks door middel van de inpandgeving van de uit de verzekeringsovereenkomst voortvloeiende rechten moet gebeuren.

3. Op basis van de opmerkingen sub 2.1 en 2.2. moet worden geconcludeerd dat het bepaalde in de tweede en derde volzin van het ontworpen artikel 2, § 1, a), van het koninklijk besluit van 31 maart 1983 de nodige rechtsgrond ontbeert zodat dit moet worden weggelaten.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 1

Onverminderd de algemene opmerking betreffende het voorhanden zijn van een voldoende rechtsgrond, verdient het aanbeveling dit artikel als volgt te concipiëren :

"Artikel 1. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 31 maart 1983 tot instelling van een regeling van sociale voordelen voor sommige geneesheren, wordt als volgt gewijzigd :

.../...

1º § 1 wordt vervangen als volgt :

"§ 1. ...";

2º in § 3 worden de woorden".

Artikel 3

In de Nederlandse tekst schrijve men "opgeheven" in plaats van "geschrapt".

Artikel 4

In de inleidende zin van dit artikel schrijve men "... wordt de laatste zin vervangen als volgt : ..." in plaats van "... wordt de laatste zin als volgt gewijzigd : ...". Dezelfde opmerking geldt voor artikel 5 van het ontwerp.

Artikel 6

Er zijn de Raad van State geen redenen bekend waarom aan het ontworpen besluit terugwerkende kracht wordt verleend tot 1 januari 1996.

PORTEE DU PROJET

Les modifications que le projet d'arrêté royal soumis pour avis tend à apporter à l'arrêté royal du 31 mars 1983 instituant un régime d'avantages sociaux pour certains médecins sont d'une double nature.

En premier lieu, il est mis fin à l'exigence selon laquelle les médecins doivent, dans le cadre du statut social, payer une cotisation personnelle en vue de la constitution d'une rente ou d'une pension en cas d'invalidité, de retraite ou de décès, afin de pouvoir entrer en ligne de compte pour l'intervention de l'assurance soins de santé dans les primes ou cotisations en vue de la constitution de cette rente ou de cette pension. La plupart des modifications prévues au projet portent sur cette suppression de l'exigence de la cotisation personnelle des médecins.

Il est prévu en outre que, si les médecins affectent l'intervention de l'assurance soins de santé dans les primes ou cotisations susvisées à la conclusion d'un contrat d'assurance de retraite ou de survie, qui prévoit le droit de racheter le contrat ou d'obtenir une avance, ce droit ne porte pas sur le montant capitalisé grâce à cette intervention. Il est disposé également que ce montant ne pourra pas davantage servir de garantie (article 2, § 1er, a), deuxième et troisième phrases, en projet).

.../...

FONDEMENT LEGAL

1. En ce qui concerne la suppression de l'exigence d'une cotisation personnelle, le Roi peut être réputé tenir un fondement légal suffisant de l'article 54, § 1er, alinéa 1er, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, disposition qui Lui accorde le pouvoir d'instituer un régime d'avantages sociaux, notamment pour les médecins "qui sont réputés avoir adhéré aux termes des accords visés à l'article 50, § 1er" de la même loi.

2.1. L'article 54, § 1er, alinéa 1er, de la loi coordonnée ne permet toutefois pas au Roi de priver les médecins du droit de racheter le contrat d'assurance ou d'obtenir une avance, d'autant qu'il s'agit en l'occurrence de droits qui sont garantis au preneur d'assurance, respectivement, par les articles 114 et 116 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre (1).

2.2. Le projet ne peut pas davantage être réputé trouver un fondement légal suffisant à l'article 54, § 1er, alinéa 1er, de la loi coordonnée, en tant qu'il dispose que le montant capitalisé sur la base de la cotisation de l'assurance soins de santé ne peut servir de garantie. L'on n'aperçoit d'ailleurs guère comment il convient d'interpréter une telle disposition à la lumière de l'article 117 de

(1) Il est vrai que les dispositions concernées de la loi du 25 juin 1992 délèguent certains pouvoirs au Roi, mais cette délégation ne peut guère être interprétée en ce sens que le Roi pourrait ainsi porter atteinte aux droits de rachat et d'avance, garantis par le législateur même.

la loi susvisée du 25 juin 1992, dont il semble résulter que, si le montant capitalisé doit pouvoir servir de garantie, il y aura lieu d'y procéder au moyen de la mise en gage des droits découlant du contrat d'assurance.

3. Sur la base des observations figurant sous les points 2.1 et 2.2, il convient de conclure que le fondement légal requis fait défaut pour les deuxième et troisième phrases de l'article 2, § 1er, a), en projet, de l'arrêté royal du 31 mars 1983, de sorte qu'il convient d'omettre ces dispositions.

OBSERVATIONS PARTICULIERES

Article 1er

Sans préjudice de l'observation générale quant à l'existence d'un fondement légal suffisant, il est recommandé de concevoir cet article comme suit :

"Article 1er. L'article 2 de l'arrêté royal du 31 mars 1983 instituant un régime d'avantages sociaux pour certains médecins est modifié comme suit :

1° le § 1er est remplacé comme suit :

"§ 1er. ...";

2° au § 3, les mots ...".

.../...

Article 3

Dans le texte français, il y aurait lieu d'écrire "abrogé" au lieu de "supprimé".

Article 4

Dans la phrase liminaire de cet article, il conviendrait d'écrire "... la dernière phrase est remplacée par la disposition suivante : ..." au lieu de "... la dernière phrase est modifiée comme suit : ...". La même observation vaut pour l'article 5 du projet.

Article 6

Le Conseil d'Etat n'aperçoit guère pourquoi l'on fait rétroagir l'arrêté en projet jusqu'au 1er janvier 1996.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

J. DE BRABANDERE,

kamervoorzitter,
président de chambre,

M. VAN DAMME,
D. ALBRECHT,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

G. SCHRANS,
E. WYMEERSCH,

assessoren van de
afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

Mevrouw
Madame

A. BECKERS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, referendaris.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. E. VANHERCK, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

J. DE BRABANDERE